

Over meer en minder linke internetzaken

Menno Weij

Bij het schrijven van dit redactioneel moest ik aan een aantal ontwikkelingen rondom het internet denken, met als centrale vraag of het gebruik ervan nu meer of minder link is geworden. Ik doel op het geven van een wearable aan je werknemers, het gebruik van Whatsapp en linken naar foto's zonder toestemming van de rechthebbende. Ik zoom er kort op in.

Als het aan onze Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) ligt, is het geven van een wearable aan je personeel een linke zaak. Althans, als je er persoonsgegevens van je personeel mee verwerkt; een wearable alleen maar cadeau geven - zo tipt de AP - is uiteraard geen probleem. Waarom link? De AP hanteert hier, zo heb ik begrepen, het uitgangspunt dat in een arbeidsverhouding nooit sprake kan zijn van een vrije toestemming van de werknemer, omdat tussen werknemer en werkgever een (financieel) afhankelijke relatie bestaat. Gevolg: een werknemer kan alsdan nooit rechtsgeldig toestemming verlenen. De AP schiet hier wat mij betreft een beetje door. Uiteraard is het wenselijk dat werknemers worden beschermd tegen het verlenen van toestemming onder druk van hun werkgever. Maar als de verwerking zelf, en het onthouden/intrekken van toestemming voor de verwerking, niet kan leiden tot nadelige gevolgen voor de werknemer, zie ik eerlijk gezegd het probleem niet.

Dan de vraag of whatsappen er nu linker op is geworden. Niet als het aan WhatsApp ligt. Alle 'appers' onder ons hebben een berichtje van WhatsApp gekregen dat er gebruik wordt gemaakt van een end-to-end encryptie, waarmee zelfs WhatsApp zelf de berichten niet kan ontsleutelen. In Amerika berichtte de pers zelfs dat deze versleuteling door WhatsApp, strafrechtelijk onderzoek in de weg zou staan; de FBI zou azen op een nieuwe strijd zoals die met Apple rondom het kraken van een specifieke iPhone. Opvallend is het daarom dat de AP zich in ons land juist kritisch had uitgelaten over WhatsApp, in verband met het versturen van medische gegevens door artsen. Volgens de AP zou de beveiliging van de dienst juist niet passend zijn, en zouden de persoonsgegevens gemakkelijk kunnen worden blootgesteld aan onrechtmatige verwerking. Mijn indruk: de AP heeft de encryptie verward met hoe je als gebruiker zelf met content omgaat, en met je instellingen in WhatsApp. De gebruiker is zelf de zwakste schakel, als je het mij vraagt, en niet zozeer de encryptie van WhatsApp. Dus zolang we ons daar bewust van zijn, denk ik: 'rustig blijven appen'.

En tenslotte linken. De ruggengraat van ons internet. Dat is er een stuk minder link op geworden. Tenminste, als het aan de A-G ligt van het Europees Hof van Justitie. In de zaak *GeenStijl* tegen Sanoma, stelt de A-G in zijn conclusie op prejudiciële vragen van de Hoge Raad dat een link naar een auteursrechtelijk beschermd werk, dat al vrij beschikbaar is, niet kwalificeert als een 'handeling bestaande in een mededeling', maar enkel als faciliteren. Op de vraag of er wel een mededeling aan het publiek is indien de website waarnaar de hyperlink verwijst, voor het algemene internetpubliek weliswaar vindbaar is, maar niet eenvoudig, zodat het plaatsen van de hyperlink het vinden van het werk in hoge mate faciliteert, stelt de AG: 'ingeval de foto's voor alle internetgebruikers vrij beschikbaar waren op andere sites, was een dergelijke interventie van GS Media niet onontbeerlijk voor de beschikbaarstelling. Er was dus geen „nieuw publiek' en de vraag of de rechthebbende toestemming heeft gegeven voor de oorspronkelijke mededeling rijst niet.' Het is nu wachten op het Europees Hof zelf, maar in de praktijk wordt het advies van de A-G vaak wel gevolgd. Dus denk ik ook: 'rustig blijven linken'.

Is het lezen van dit nummer nog link? Bepaald niet kan ik u zeggen. U wordt onder meer bijgespijkerd over nieuwe Europese voorstellen voor de levering van digitale inhoud, zoals online opslag en streaming, dus ik wens u veel leesplezier!